Tämä teksti on pala vanhaa,pöytälaatikkoon kesken jäänyttä teosta. ******** Sinivihreät silkinohuet ikkunaverhot lepattivat kutsuvasti lämpimän kesätuulen leikkiessä niiden kanssa, salin pöydillä vilisi varjoja, jotka muistuttivat pieniä metsän eläimiä tai muurahaisia kuhisemassa pesässään. Oli lounasaika ja Elvi oli kärrätty pyörätuolilla huoneeseen. Tänään hän ei jaksanut kävellä, ei tänään, ehkä huomenna. Raili istui jo pöydän ääressä pelaamassa pasianssia. Kuluneet kortit siirtyivät hitaasti jäykistyneissä sormissa paikoilleen, mutta liikkeissä oli silti merkillistä varmuutta, tätä oli harjoiteltu satoja kertoja: “Missähän se ristiseiska on, tarvittisin sen nyt tuohon…no tuossa on ainakin pata-akka, se menee tuohon, noin ja herttakymppi…hmm…no voi voi, taitaa tämä peli mennä uusiksi”, kasvoilla näkyi terävä ja samalla innokas ilme. Hiukan alaspäin kaartuvien silmäluomien sisällä vilkkuivat siniset, hiukan ilkikuriset silmät. Posket olivat täynnä pieniä ryppyjä, ja ne valuivat alas kuin raskas silkkiverho yhtyen kaulan velttoon ihoon, joka näytti kuin laahukselta. Lähes alituisen hymyilyn seurauksena suupielien viereen oli muotoutunut kuin veistettynä syvät hymyviivat ja ne nuoruudessa poikia lumonneet pehmeät hymykuopat olivat hautautuneet jo vuosia sitten ajan hiekkaan. Mutta jäljellä oli lempeys ja ilo. Vitivalkoiset hiukan taipuisat hiukset reunustivat noita edelleen salaperäisen kutsuvia kasvoja hentona pilvenä. Ikkunan takana avautui vehreä takapiha. Elvin alakuloinen katse viipyili pihan lehtevissä puissa ja pihakeinun tuulen mukana keinuvassa pienessä liikkeessä. Pari oravaa kisaili keskenään pähkinöistä, joita laitoksen väki oli niille pihaan auliisti jättänyt syötäväksi. Vilkkaat pyrähdykset puusta toiseen, somat pysähdykset ja tuuheiden häntien pehmeät keinunnat eivät tuntuneet saavuttavan Elvin sameaa tajuntaa. Elvin ilmeessä ei näkynyt minkäänlaista kiinnostusta. Pihalla oli vierailemassa myös pari terhakan oloista varista, joiden ylitse ja ohitse pikkuruiset varpuset lennähtelivät kahvipullan muruja etsien. Eri eläinlajien sulan sovun tuoma harmonia tuntui saavan ajankin melkein pysähtymään. Enää puuttui vain se siiliäiti, joka iltaisin vaappui ruohikossa etsien syötävää tai se kanien komppania, joka oli myös katsonut parhaakseen esittäytyä vasta myöhäisillan hämärässä uteliaille ihmisille. Raili vilkaisi nopeasti pihaa ja oravat havaitessaan naurahti heleästi heti:” Katos ny sinäki Elvi, mikä tanssiesitys noilla meijän pihan asukeilla taasen on? Mehän ei tarvitakkaa mittään miesriptiisiesityksiä tänne sittenkään, vaikka siitä jo puhuttiinki…meillähä on iha oma karvanen tanssiryhmä keikistelemässä joka päivä tossa ikkunan takana, ilimasta lystiä meille ikäneidoille. Kyllä ne alastomat nuoret miehet oliski sydämelle vissiin liikaa...“ Railia nauratti oman jutustelunsa herättämät mielikuvat niin paljon, että juuri hörpätty kahvi holahti väärään kurkkuun ja naurunpyrskähdys muuttui äänettömäksi yskänyritykseksi värin muuttuessa kasvoilla sinipunaiseksi. Riitta oli tuomassa lounastarjotinta Elville ja kuuli kävellessään Railin eloisan tarinoinnin, mutta huomasi pian myös äänettömän kakistelun ja uhkaavan kasvojen värin. Hän laski tarjottimen nopsasti Elvin eteen ja pyyhälsi saman tien Railin luo tömäyttäen tätä samaan aikaan keskelle yläselkää niin, että henkitorvessa seikkaillut kahvi ryöpsähti valtavalla voimalla huolella kasatun korttikasan päälle levittäen sen kuin viuhkan ja sen näkeminen alkoi naurattaa Railia entisestään. Pyrskähtely ja kahvintuoksuinen yskiminen jatkui, eikä kukaan enää saanut selvää, oliko sen seassa itkua, naurua vai pelkkää kakomista, mutta väri kasvoilla alkoi palata jo riittävän hyväksi. Riitta katseli aikansa tilanteen tasaantumista ja asteli lopulta hymyillen tiehensä. Kaikkea sitä, onneksi edes jossain asukissa tuntuu olevan jäljellä vielä oikeaa elämää, hän ajatteli. Tuo ajatus antoi hänelle tämän kiireisen työpäivän keskelle jotenkin hyvin suuren voiman ja ilontunteen. Jos elämänilo on mahdollista säilyttää vanhuuteen asti noin iättömän oloisena ja elinvoimaisena, on tällä työllä varmasti merkitystä. Hänen työllään täytyy olla merkitystä, hän toisti mielessään uudelleen, kuin haluten varmistaa asian itselleen. Joskus se ei vain tuntunut siltä. Joskus se oli vain

puurtamista ilman tunnetta, että mikään asukkaitten voinnissa eteni tai parani. Ja tottahan se olikin, että kukaan ei täältä elävänä poistunut, korkeintaan keskussairaalaan lähti asukkaita keuhkokuumeen tai muun vastaavan kourissa, mutta yleensä he palasivat takaisin, kun pahin oli voitettu. Kukaan ei parantunut, sillä vanhuudesta ei kaiketi voinut parantua, mutta kai sitä silti voi elää elämän loppuun asti hyvillä mielin? Siitä hän ei ollut vieläkään usein varma, mutta silti juuri nyt, tällä erityisellä hetkellä Riitan työ tuntui maistuvan oikealta ilolta ja juuri siltä, miltä hän toivoikin sen maistuvan ja miksi hän tälle alalle oli aikoinaan päätynyt ammatinvalinnassaan. Riitta vain jostain syystä piti vanhoista ihmisistä. Jos heidän juttujaan jaksoi kuunnella tarkasti, oppi elämää arvostamaan enemmän, hän pohdiskeli. Suu hymyssä hän riensi kohti suihkuttelupaikkaa ja veti liian suuret kumisaappaat ja muoviessun päälleen ripeästi, laulaen samalla kuin huomaamattaan: “ Elämältä kaiken saaain…nyt kirkkoon sinut viiien…lalaalalaalaa…” Ruokasalissa Elvi tuijotti Railin tyrskimistä hailakat kasvot vakavina, kunnes lopulta syviin, alaspäin kaartuviin ja teräviin suupieliuurteisiin nousi viattoman lapsen hymyn kaltainen valo ja elävyys. Monia vuosia, kenties kaksikymmentä vuotta tuntui katoavan noilta silkkipaperinohuen ihon peittämiltä valahtaneilta kasvoilta kuin ihmeen voimalla. Ikään kuin joku olisi herättänyt hänet tuosta yöllisestä unesta vasta nyt ja tuonut takaisin tähän hetkeen. Kuin aikamatkan alus olisi laskeutunut pitkältä matkalta välietapille tankkaamaan pian taas jatkaakseen tai pikemminkin palatakseen jonnekin, mihin Elvi ei olisi halunnut palata. Elvin ohuiden huulien takaa karkasi yllättävä kikatusta muistuttava ääni, mutta joka värittyi äkillisesti ulos purkautuessaan katkonaisella karheudella. Mutta naurua se on, väsyneen ihmisen herpaantunutta naurua. Ei ollut ensi kerta kun hän nauroi Railin tarinoille, sillä Railissa oli jotain, joka sai hänet unohtamaan ikävät asiat, mutta vain toisinaan. Silti sekin oli paljon, se auttoi jaksamaan. Paljon hänen mielessään oli unohdustakin. Varsinkin hyviä asioita ei tuntunut muistista löytyvän. Jokin vain aina painoi, rinnassa oli jatkuva pala ja joskus tuntui kuin kylmä koura repisi sisuksia hajalle tai jotain liian suurta yrittäisi ulos liian pienestä aukosta. Synnytys...niin, tuntui, kuin koko elämän Elvi olisi vain synnyttänyt. Se synnytys ei ollut helppo, eikä siinä käytetty kivunlievitystä. Ei, vaikka hän toivoi hartaasti, että joskus tulisi päivä, jolloin kaikki olisi ohi. Onneksi oli Raili. Kuin ilokaasua oli Railin seura. Mutta se haihtui, yöllä varsinkin tulivat haamut ja pirujen armeija. Yöllä tulivat kaikki. jatkuu...